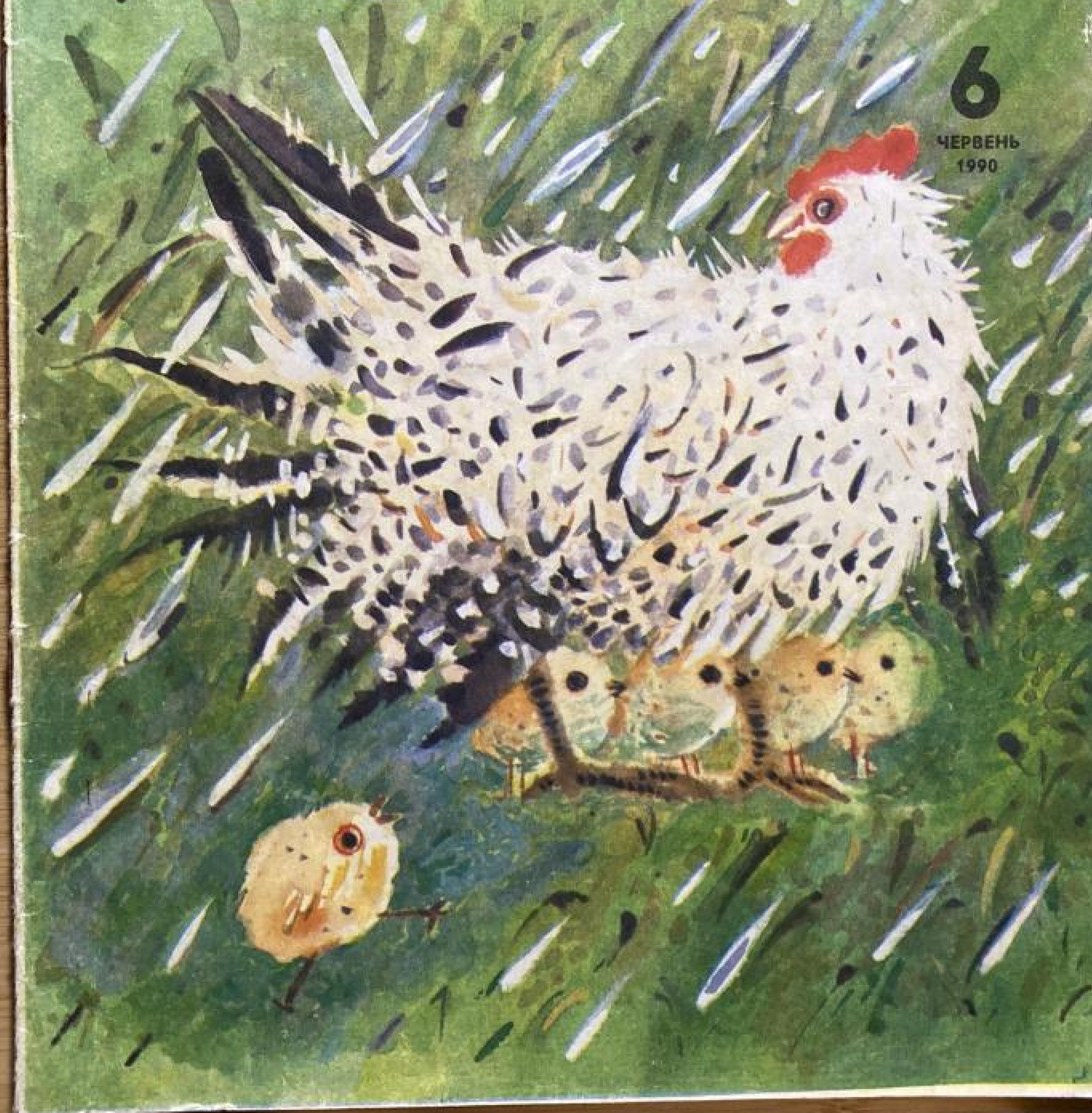
ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ
ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ISSN 0132-3288

МАЛЯТКО

6
ЧЕРВЕНЬ
1990

Лауреати премії імені Наталі Забіли

Рішенням жюрі премія журналу ЦК ЛКСМУ «Малятко» за 1989 рік присуджується:

ДЕНИСОВІЙ Ніні Михайлівні, художниці — за серію малюнків у №№ 3, 4 та 8 журналу;

М'ЯСТКІВСЬКОМУ Андрієві Пилиповичу, письменникові — за оповідання «Пустотливий дощик» (№ 4), «Неня» (№ 7), «Сію, посіваю» (№ 12).

Редакція щиро вітає лауреатів і зичить їм нових творчих перемог.

ДВОБІЙ

Знай минуле рідного краю

Намалював Олександр МІХНУШОВ

У прадавні часи на Київ та прилеглі до нього міста й села нападали войовничі племена, що жили по довколишніх диких степах. Вони грабували мирний люд, кіньми топтали малих діток, вбивали кожного, хто боронився від їхнього полону.

Надто допікали печеніги. «Була війна з ними безустанку»,— згадує літописець*.

Якось посунули печеніги на Київ страшною грозовою хмарою. І сказав своїм воїнам київський князь Володимир, прозваний у народі Красним Сонечком:

— Вірна дружино! Поспішімо назустріч поганинам. Мечем перепинимо їм дорогу.

І зійшлися два війська на ріці Трубіж. І стали грізним муром одне проти одного біля броду. Зблискують під сонцем шоломи. Погойдуються над ними гострі списи. Тривожно іржать під сідлами коні. Ще мить — і спалахне люта січа.

Коли це відділився од поганської орди червонопикий патлатий велетень. Шия — наче в бика-трилітка. Кулачиська — як гирі. Погляд обпікає вогнем. Пройшовся він перед київським військом і хвалькувато вигукнув:

— Егей, чи знайдеться між вас, заячі душі, хоч один, хто не побоїться помірятися зі мною молодецькою силою?

І тоді ступив наперед білочубий усміхнений крем'язень. Він був кожум'яка — в мирний час у Києві шкури на постоли та чоботи м'яв.

— Я,— каже,— поміряюсь.

Ухопили воїни один одного, та так, аж кістки в них затріщали. І довго змагалися. І кривавим потом умивались. І здолав-таки кожум'яка поганина. Згріб обіруч, вдарив що є сили об землю і наступив на груди ногою.

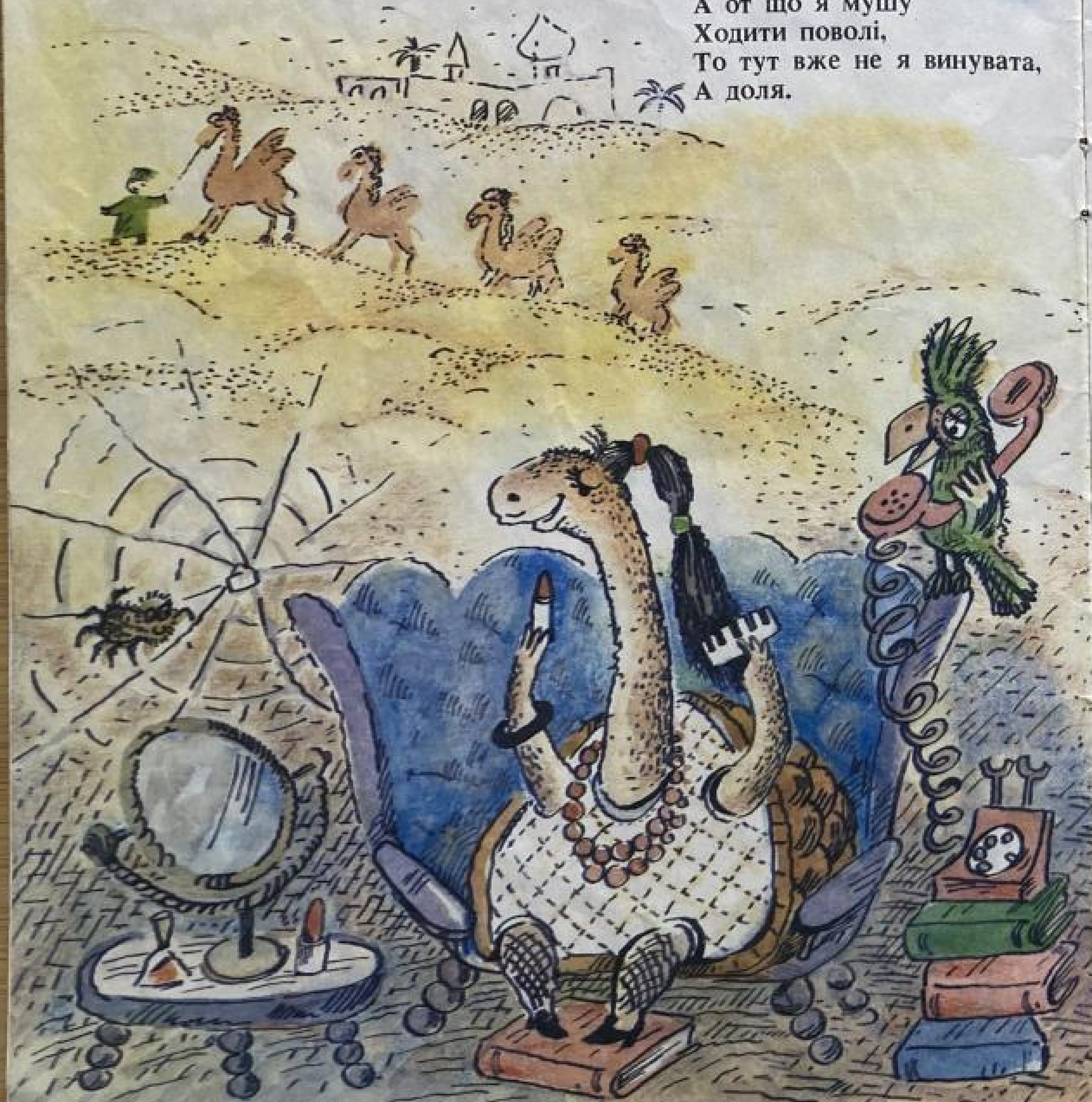
Покотився по лавах печенігів сполоханий гук. Бачать, не перемогти їм дружини, де є такі лицарі. Повернули своїх низькорослих коней і подалися назад у дикі степи.

* Літописець — людина, що записувала події давно минулих літ.

Перед тобою кілька веселих віршиків. Жарт про чотирьох верблюдів належить перу французького поета Гійома Аполлінера. Про черепаху розповів його співвітчизник Робер Деснос. А «Всесвітній таночок» написав італійський поет Джанні Родарі.

ЧЕРЕПАХА

Я — черепаха,
Й нема в тому дива,
Що я дуже мудра
І дуже вродлива.
А от що я мушу
Ходити поволі,
То тут вже не я винувата,
А доля.

ВСЕСВІТНІЙ ТАНОЧОК

Віршик оцей —
Для дітей
Всіх народів:
Для абіссінців,
Болгар,
Кіпріотів,

Для італійських дітей,
Українських,
Шведських,
Турецьких,
Німецьких,
Бельгійських.

Для негренят африканських,
Для індіанів американських,
Для жовтошкірих,
Які прокидаються
В час, коли в нас
Уже спати вкладаються;

Для ескімосів,
Що в студінь і сніг
Влазять в мішки хутряні
На нічліг;
Для дітвори
Із тропічних країв,
Де не злічити
Ні мавп ні слонів;

Для тих, що у вдяганці ходять
І голі,
Що в місті живуть
І в селі на роздоллі...
Нехай цей завзятий
Народ малолітній
Стане в єдиний
Таночок всесвітній,
Північ планети
Хай стрінеться з Півднем,
Захід — із Сходом,
А ви — одне з одним!

Переклав Анатолій ГРИГОРУК

ЧОТИРИ ВЕРБЛЮДИ

Було в дона Педро
Чотири верблюди.
І він неквапливо
За кілька літ
Об'їхав щасливо
Увесь білий світ.
І я сотворив би
Те саме чудо,
Якби мав, як Педро,
Чотири верблюди.

До 80-річчя з дня народження українського радянського письменника Івана Неходи.

Малюнок Наталі ЛУЦЕНКО

Веселі каруселі

Гей, веселі
Каруселі
Каруселять
Цілий день.
На веселих
Каруселях
Ми співаємо
Пісень:
— Де захочеш —
Там сідай,
Ким буть хочеш —
Вибирай!..

Ігри твоїх друзів

ПІРАМІДКА

Вірменська народна гра

Знайдіть п'ять-сім пласких крем'яшків. Крем'яшки покладіть один на одного пірамідкою. Біля пірамідки хтось один стає за вартівника. Всі інші відходять кроків на десять і по черзі, покотивши по землі м'яч, намагаються пірамідку збити. Коли м'яч попаде в ціль, вартівник хапає його і кидає в гравців. У кого поцілив, той міняється з вартівником місцем.

СТОРОЖІ Й ВИКРАДАЧІ

Грузинська народна гра

Поділіться на два гуртки. Один гурток — сторожі. Вони стають кружка. Кожен повертається спиною до центру кола, розставляє ноги і кладе між них на землю чи то шворку, чи якусь іграшку, чи й просто лозину.

Викрадачі стають кроків за два перед сторожами й, вилучивши мить, намагаються те, що лежить на землі, підхопити. Але сторожі ой які пильні! За найменшого поруху викрадачів вони наступають на свій скарб ногою. Та вже як прогавиш його — сам стаєш викрадачем, а той, хто з тобою в парі,— сторожем.

Намалювала Ірина ТРОЦАК

ДИНІ Й БАШТАННИКИ

Киргизька народна гра

Всі учасники гри стають вервечкою біля дерева. Це — «дині». Перша диня міцно обхоплює стовбур дерева, а кожен, хто за нею, обіймає свого переднього сусіду за поперека. Кілька найдужчих хлопчиків-«баштанників» заходять у хвіст вервечці й по черзі починають відривати дині. Хто нарвав їх найбільше, той — балабан, що значить «силач».

Розповів Михайло КОРШУНОВ

Хвацькі малята

Біля входу в зоопарк з'юрмився натовп. Задерши голови, всі дивилися на старий чорний репродуктор. Широкий, склеєний із фанери, він мовчав уже багато літ. З поста, щоб з'ясувати причину хвилювань, прийшов міліціонер.

— У репродукторі качка сидить,— пояснили йому.

— Крижня. Сіра.

— Гніздо влаштувала. Качат вивела.

— Розіб'ються, якщо зістрибнуть.

Міліціонер задер голову й побачив у репродукторі качку-крижню.

— Воно б драбину.

— По неї вже побігли.

Качка топталася на краю репродуктора: мабуть, запрошувала качат за собою вниз. Але ті не показувались.

— Вона з глузду з'їхала! — вигукнула жінка з плетеною господарчою сумкою...

Натовп зростав. Зупинився автобус. З нього вибігли шофер і пасажири. Зупинилися самоскид, тролейбус, таксі. На перехресті — тіснява. Гуркочуть мотори. Водії з'ясовують один у одного, чого затримка. Міліціонер схаменувся й побіг на перехрестя, регулювати рух.

А качка-крижня, підібгавши лапи, спурхнула на землю й заходилася кликати качат.

І раптом ветхий мовчазний репродуктор уперше за багато літ заговорив, пискнув, тоненько закрякав.

— Де ж ті, що з драбиною! — обурювався народ.

— А ви не заважайте матері. Вона знає, що робить.

— Товариші, вивільніть місце. І не здіймайте бучі. Тихіше!

Підійшло кілька продавщиць морозива, діти із сусідніх і несусідніх вулиць, двірник, маляри, що фарбували огорожу зоопарку, навіть поштар затримався. Всі чекали: що буде?

А качка-крижня знов закричала й затріпала крильми.

І тут із репродуктора випала пухнаста грудочка.

Натовп від несподіванки гойднувся й охнув.

Грудочка розпростерла куценькі крильця й опустилася біля матері, ткнувшися дзьобом у асфальт.

Натовп зітхнув.

— Ох, ти! Відчайдух!

— Першим стрибнув!

— Я ж казав — мати знає, що робить.

За першою випала друга грудочка. Розпростерла крильця і теж опустилася поряд з матір'ю.

— Спеціалісти. Природа своє бере.

Посипалися й інші грудочки.

— Десант! — заволали хлоп'ята.

За огорожею зоопарку бігли служителі з драбиною.

— Кому вони тепер потрібні! — сказав шофер.

Хлоп'ята голосно засвистіли, як у кіно, коли обривається стрічка.

Качата оточили матір, метушилися, раділи, терлись дзьобами об її пір'я. А вона вишикувала їх і повела доріжкою зоопарку до ставка, де стояли дерев'яні качині будиночки, годівниці із свіжою травою й лежала солом'яна підстилка.

Натовп розійшовся.

Тільки фанерний репродуктор лишивсь на місці. Він знову замовк і засумував, старіючи й розсихаючись на сонці.

Малюнок Олександри ГОРБАЧОВОЇ

ДЗВІНОЧОК

Знайди на малюнках п'ять відмінностей. Намалювала Олена КОРКІЩЕНКО

Якого кольору в артиста кільця! По скільки кілець однакового кольору! Скільки їх усіх!

МАНДРІВНИЙ ДІМОК

Загадка Анатолія КИСЕЛЬОВА

Що це, що це за дімок
Ходить без доріжки,
Схожий весь на колобок,
А під дахом — ріжки?

Равлик

СКОРОМОВКИ

ВІРА Й РАК

Написав Олег ГОЛОВКО

Бере Віра в руки рака,
Бере рака-неборака.
Ви погляньте, подивіться —
Віра рака не боїться.

ІШОВ ІНДИК

Написала Варвара ГРИНЬКО

Ішов індик з індичкою,
Ішов понад водичкою,
А за ними — індичатка...
Починаймо все спочатку:
Ішов індик з індичкою...

МОРЖИКИ

Написав Станіслав ШАПОВАЛОВ

Напекла моржиха
Для моржиків
Із журавлиною коржиків.
Припрошують
Йоржиків моржики:
— Поможіть нам
Жувати коржики.

МАЛЯТКО

Засновано 1960 р. Київ.
Ордена «Знак Пошани»
видавництво ЦК ЛКСМУ «Молодь».
МАЛЫШОК № 6 (366) 1990.
Ежемесячный журнал ЦК ЛКСМУ
для детей дошкольного возраста
(на украинском языке)
Основан в 1960 г.
Ордена «Знак Почета»
издательство ЦК ЛКСМУ «Молодь».
Адрес редакции: 252119, Киев-119,
ул. Пархоменко, 38—44.
Тел. 213-98-91, 211-04-75.

Головний редактор С. О. Єфіменко

Редакційна колегія:
Андрієць Л. Я., Голембієвська Т. М.,
Григорук А. І. (відповідальний
секретар), Камінчук А. С.,
Письменна Л. М., Таранова Є. А.,
Чухліб В. В., Шевченко В. М.,
Яблонська О. Н.

Художній редактор Я. Д. Левич
Технічний редактор В. О. Власенко.

Здано до набору 19.03.90.
Підписано до друку 25.04.90.
Формат видання 84×108 1/16.
Папір і друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 1,68.
Умовн. фарбовідб.-10,08.
Обл.-вид. арк. 2,67
Тираж 691 800 Зам. 0—143. Ціна 20 к.
Поліграфкомбінат
ЦК ЛКСМУ «Молодь»
Ордена Трудового Червоного Прапора
видавничо-поліграфічного об'єднання
ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардия».
252119, Київ-119,
вул. Пархоменка, 38—44.
Полиграфкомбинат
ЦК ЛКСМУ «Молодь»
Ордена Трудового Красного Знамени
издательско-полиграфического
объединения ЦК ВЛКСМ «Молодая
гвардия».
252119, Киев-119,
ул. Пархоменко, 38—44.

Малюнок на обкладинці Віри Морозової
Макет Олени Коркіщенко

Текст набрано із застосуванням
вітчизняного фотонабірного
комплексу «Каскад»

Наша адреса:
252119, Київ-119,
вул. Пархоменка, 38—44.
Журнал «Малятко».
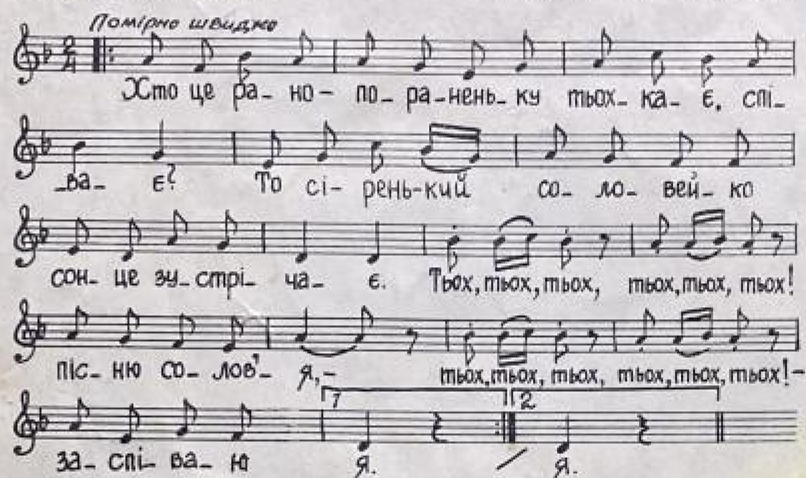
20 к.

ТЬОХКАЙ, ТЬОХКАЙ, СОЛОВЕЙКУ

Індекс 74304

Слова Галини БИЧЕНЮК

Музика Володимира КОСТЕНКА

Малюнок Лариси ПУХАНОВОЇ

Хто це рано-пораненьку
Тьохкає, співає!
То сіренький соловейко
Сонце зустрічає.

Приспів:

Тьох, тьох, тьох,
Тьох, тьох, тьох!
Пісню солов'я —
Тьох, тьох, тьох,
Тьох, тьох, тьох! —
Заспіваю я.

Тьохкай, тьохкай,
Соловейку,
У зеленім гаї,
Я на скрипоньці
Маленькій
Тихо підіграю.

Приспів.